

Số: 15/2025/QĐST-VDS

Đồng Nai, ngày 18 tháng 8 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Phú

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Phương Dung – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Đông - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 8 năm 2025, tại Hội trường 6 - trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 582/2025/TLST-VDS ngày 05 tháng 6 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 491/2025/QĐST-VDS ngày 07 tháng 8 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Phạm Đức D, sinh năm 1963.

Địa chỉ: F, tổ C, khu phố H, L, thành phố B (nay là phường L), tỉnh Đồng Nai.

- *Những người có liên quan đến yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

1. Bà Chu Thị T, sinh năm 1966.
2. Ông Phạm Quốc Đ, sinh năm 1994.
3. Ông Phạm Quốc Q, sinh năm 1996.

Cùng địa chỉ: F, tổ C, khu phố H, L, thành phố B (nay là phường L), tỉnh Đồng Nai.

(Ông D, bà T, ông Đ, ông Q có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ông Phạm Đức D trình bày:

Con ông là anh Phạm Đức D1, sinh năm: 1988, địa chỉ: F, tổ C, khu phố H, L, thành phố B (nay là phường L), tỉnh Đồng Nai. có bệnh: chậm phát triển tâm thần mức độ vừa, theo phiếu khám sức khỏe Bộ Y Bệnh viện TTTW2 số 393/2006/KSKTT, mọi sinh hoạt đều do người khác làm thay. Do đó ông làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Phạm Đức D1 mất năng lực hành vi dân sự. Cụ thể:

Yêu cầu tuyên bố anh Phạm Đức D1, sinh năm 1988, CCCD số: 037088013964, cấp ngày 10/8/2021, do Cục trưởng cục cảnh sát quản lý về hành chính trật tự xã hội cấp, mất năng lực hành vi dân sự. Lý do, mục đích của việc yêu cầu Tòa án giải quyết đối với những vấn đề nêu trên: để làm thủ tục cử người giám hộ cho anh Phạm Đức D1, để nhận trợ cấp xã hội.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện Kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai về việc giải quyết việc dân sự như sau:

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 199/KL-VPYTW ngày 07-8-2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương B về năng lực hành vi dân sự của anh Phạm Đức D1 thể hiện: tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Đức D1 bị bệnh: chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*.

Áp dụng quy định trên thì có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đức D về việc yêu cầu tuyên bố anh Phạm Đức D1 là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 1 - Đồng Nai áp dụng Điều 369, Điều 370 Bộ luật tố tụng Dân sự, khoản 1 Điều 22, khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015, chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đức D về việc yêu cầu tuyên bố anh Phạm Đức D1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Ông Phạm Đức D yêu cầu tuyên bố anh Phạm Đức D1 là người mất năng lực hành vi dân sự. Ông D1 có nơi cư trú tại phường L, thành phố B (nay là phường L), tỉnh Đồng Nai, căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 yêu cầu của ông Phạm Đức D thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai.

[2] Về quyền yêu cầu, tư cách đương sự:

Bản sao giấy khai sinh của anh Phạm Đức D1 thể hiện ông Phạm Đức D là cha ruột của anh Phạm Đức D1. Căn cứ khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự, ông Phạm Đức D có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh Phạm Đức D1.

[3] Về tài liệu chứng cứ:

Ông Phạm Đức D cung cấp Giấy khám sức khỏe tâm thần số: 1388/GKSK-BV của Viện Pháp y tâm thần Trung ương B1 kết luận anh Phạm Đức D1: Chậm phát triển tâm thần nặng (F72) (Bút lục 20, 21).

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 199/KL-VPYTW ngày 07/8/2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương B (Bút lục 61) kết luận: “*tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Đức D1 bị bệnh: chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72. Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015, Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015, có đủ cơ sở xác định anh Phạm Đức D1 bị mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí sơ thẩm: Căn cứ Điều 149 Bộ luật tố tụng Dân sự, khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án: ông Phạm Đức D được miễn nộp tiền tạm ứng án phí, án phí, tạm ứng lệ phí Tòa án.

[4] Về ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát: Tại phiên họp, ý kiến của Kiểm sát viên là phù hợp nhận định của Thẩm phán nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng Dân sự; khoản 1 Điều 22, khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đức D.

Tuyên bố anh Phạm Đức D1, sinh năm: 1988. Địa chỉ thường trú F, tổ C, khu phố H, L, thành phố B (nay là phường L), tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: ông Phạm Đức D được miễn lệ phí sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc kể từ ngày Quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- Viện Kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Phú